

Algemene bijeenkomst Europese Grasland Federatie 1992

Th.V. Vellinga en R.L.M. Schils (onderzoeker-s afdeling Weidebouw)

De 14e bijeenkomst van de Europese Grasland Federatie werd van 8 tot 11 juni gehouden in het Finse Lahti, zo'n 100 km ten noorden van de hoofdstad Helsinki. Het aantal deelnemers bedroeg ongeveer 280, waarvan ruim 60 uit Finland zelf. De overige deelnemers waren afkomstig uit bijna alle landen van Europa. Ook waren er enkele onderzoekers uit de Verenigde Staten en Japan aanwezig. Het thema was dit keer "Duurzame graslandproductie". Door het PR en het NMI-detachement van het PR werden bijdragen geleverd over respectievelijk mestinjectie en efficiënte stikstofbemesting.

De veehouderij in Finland

De Finse landbouw is gebaseerd op familiebedrijven. Zo'n 7% van de beroepsbevolking is werkzaam in de landbouw, deels parttime. Typerend voor het landbouwbedrijf is het grote aandeel bosbouw. Het gemiddelde bedrijf heeft slechts 13 ha cultuurgrond en daarnaast 37 ha bos. Dit komt ook naar voren in het totale grondgebruik waarvan 69% als bos en slechts 7% als cultuurgrond wordt gebruikt.

Van de cultuurgrond bestaat 33% uit grasland; daarnaast wordt zo'n 40% van de cultuurgrond gebruikt voor de veehouderij in de vorm van teelt van voedergranen. Hiermee slaagt Finland erin de import van krachtvoergrondstoffen tot een minimum te beperken. De bruto produktiewaarde van de landbouw (exclusief bosbouw) wordt dan ook grotendeels via veehouderij gerealiseerd.

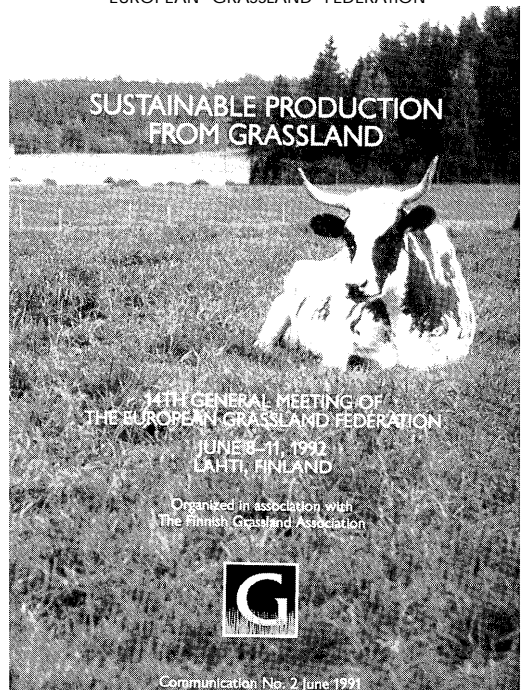
De ontwikkelingen op de melkveehouderij bedrijven in de laatste 10 jaar in Finland vertonen grote gelijkenis met die van de bedrijven in de EG:

- een sterke afname van het aantal bedrijven
 - een sterke afname van het aantal koeien
 - een sterke toename van het melkquotum per bedrijf
 - een sterke toename van de productie per koe.
- Momenteel is het gemiddelde quotum van een bedrijf nog geen 60.000 kg bij een gemiddeld aantal koeien van 11 per bedrijf. De melkveehouderij is dus kleinschalig. De gemiddelde melkproductie over alle bedrijven was in 1990 5547 kg/koe. Deze productie wordt grotendeels in de stal gerealiseerd. Mede door het korte groeiseizoen is de bijdrage van beweiding over de totale voedervoorziening van het rundvee be-

perkt; van de totale VEM-voorziening wordt slechts 18% opgenomen in de vorm van beweiding. Van gemaaid gras wordt 20% als hooi gewonnen, de rest wordt met zuurtoevoeging ingekuild.

Typerend voor de voerproductie in het noordelijk gelegen Finland is de korte duur van het groeiseizoen. Ook binnen Finland is er nog 30% verschil in de lengte van het groeiseizoen tussen Lapland en Zuid-Finland met alle gevolgen voor

EUROPEAN GRASSLAND FEDERATION

de voerproductie. Het grasland bestaat vooral uit mengsels van timothee, kropbaar en rietzwenkgras. Het aantal snedes is meestal beperkt tot 2 of 3 met een daarbij passende N-bemesting van 150 - 240 kg/ha. Bij een goed graslandmanagement en een goede vochtvoorziening kan een grasproductie van 10 ton ds per ha per jaar worden bereikt. Rode klaver is een veel gebruikte vlinderbloemige. Zonder kunstmest worden opbrengsten van 8 ton ds/ha/jaar bereikt bij mengsels van gras met rode klaver.

Tijdens een excursie werd een bedrijf bezocht te Assikala. Op dit bedrijf was de gemiddelde melkproductie ruim 8000 kg per koe per jaar (30 koeien). Dit bedrijf bezat 663 ha waarvan ongeveer 67 ha gebruikt werd voor de voerproductie voor melkvee, 60 stuks jongvee, 70-90 schapen met 220-250 lammeren, 25 zeugen en 286 mestvarkens. Opbrengsten die men hier gemiddeld over drie jaar realiseerde waren:

8,1 ton hooi, 4,1 ton gerst, 3,5 ton haver en 42 ton suikerbieten per ha.

De rest van het bedrijf was voor het grootste deel bos en bestemd voor de houtproductie.

In Finland bestaan al jaren bedrijfsquota. De grootte van de quota worden ieder jaar opnieuw vastgesteld. Quota zijn niet verkoopbaar, zelfs

niet bij beëindiging van het bedrijf. Dit is er mede de oorzaak van dat het Finse melkveebedrijf slechts ongeveer 11 melkkoeien heeft.

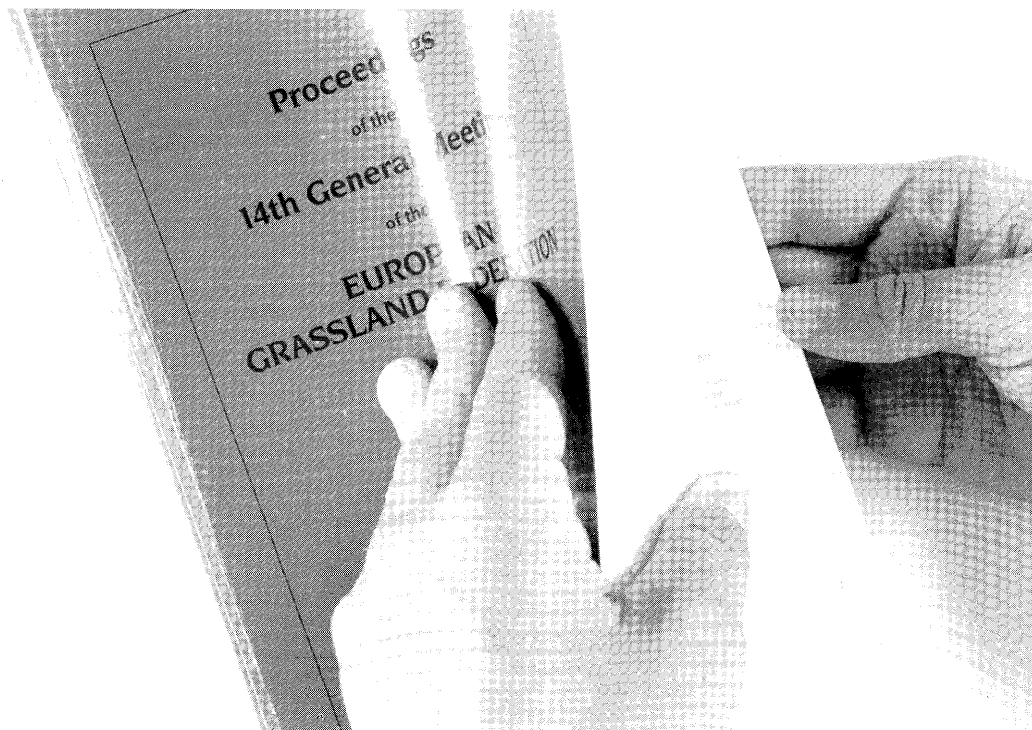
De gemiddelde melkprijs van f 1,38 per liter en neveninkomsten uit de bosbouw en het toerisme zorgen er echter voor dat er nog een redelijk inkomen in de landbouw te behalen valt. Toetreding tot de EG zien de Finnen met zorg tegemoet, gezien de veel lagere melkprijs in de EG.

De bijeenkomst

De rode draad door de inleidingen en de posters kwam op het volgende neer:

- graslandproductiesystemen moeten zoveel mogelijk worden opgezet rond beweiding. Weiden is de meest economische methode van gras benutten.
- de graslandproductie zal moeten extensiveren. De redenen daarvoor zijn de milieuproblemen en de overschotten aan landbouwprodukten.
- conservering van gras blijft een zeer belangrijk vraagstuk.
- graslandmanagement is zeer belangrijk, gras moet ook in de toekomst de basis zijn van het rantsoen van de koe. Het dier moet een herkauwer blijven.

Er was duidelijk sprake van een interdisciplinaire

Bij zoveel inleidingen hoort ook een dik conferentie boek.

benadering, nodig om de complexiteit van het geheel te kunnen overzien en nieuwe technieken te kunnen ontwikkelen. De plant-dier relaties zijn daarbij zeer belangrijk! Vooruitgang in de kennis en de techniek gaat echter slechts met kleine stapjes. Hiervoor is het belangrijk dat alle pogingen om de fysiologische achtergronden van de produktie en benutting te begrijpen worden gewaardeerd. Deze fundamentele kennis is zeer belangrijk voor nieuwe ontwikkelingen.

Vlinderbloemigen zullen een nog belangrijkere plaats gaan innemen dan ze al doen in de veehouderij. Om systemen met vlinderbloemigen te gebruiken zal er een spreiding aan managementregels nodig zijn. De regels zijn ook sterk bepaald door de omstandigheden ter plaatse.

Voor de veredeling liggen er de volgende doelen; Zoeken naar rassen die goed zijn aangepast aan armere omstandigheden, die efficiënt omgaan met voedingsstoffen en goed bestand zijn tegen ziekten. Daarbij moeten de rassen voorgaande eigenschappen combineren met een hoge

voederwaarde.

Het gebruik van kuil in winterrantsoenen zal in Europees verband nog verder toenemen. In sommige landen is meer aandacht nodig voor inkuilsystemen met een hoog ds-gehalte om problemen rond effluent en conservering te voorkomen. Aandacht moet er ook nog zijn voor het gebruik van inoculanten en enzymen.

Tussen onderzoekers uit het Verenigd Koninkrijk en Nederland was er discussie omtrent de gewenste samenstelling van het krachtvoer in combinatie met kuil (hoog energiegehalte in Nederland versus hoog eiwitgehalte in Verenigd Koninkrijk).

Tot slot werd de rol van grasland in de vastlegging van koolstof nog eens benadrukt, evenals de mogelijkheden van non-food produkten van gras. Bestudering van de ligninefractie van gras is daarvoor belangrijk.

De 15e bijeenkomst zal in 1994 in Nederland gehouden worden met als thema "Grasland en maatschappij".